

407
17.09.2018

3308

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Fahrettin KOCA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.



Ebru GÜNAY

Mardin Milletvekili

Mazıdağı'nın Şemika Köyü'nde -resmî kayıtlara göre Karataş Köyü'nde- Cengiz Holding bünyesindeki Eti Bakır Metal Geri Kazanım ve Entegre Gübre Tesisleri'nde altın cevherini ayırtırmak için siyanür havuzunun kurulduğu iddiaları basına yansımıştır. Tesisin kuruluş amacıyla, Türkiye'deki gübre ihtiyacının bir kısmını karşılamak, bölgede istihdam oluşturmak ve ülke ekonomisine katkıda bulunmak olduğu yazsa da tesiste daha çok bakır ve altın ayırtırmasına dair çalışmaların yapıldığı, bu ayırtırmanın da siyanür ile sağlanacağı işçiler tarafından kaydedilmiştir. Siyanürün kan dolaşımına en hızlı girme yolu solunumdur, dolayısıyla altın çıkarmak için kullanılan siyanürle çözdürülen metaller; suyla ve rüzgarla taşınarak ulaştığı tüm canlıları zehirleyecek, öldürecek, genetiği bozarak sakat doğumlarla neden olacak, halkı demans, üst solunum hastalıkları, kanser gibi sorunlarla sağlıksızlığa mahkum edecektir. Altın ayırtırmak için kullanılan siyanür, tesiste çalışan binlerce işçinin ve civar köylerde yaşayan insanların sağlığına ciddi tehditler oluşturmaktadır.

Ayrıca tesiste fosfat ve gübre de çıkaran Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi'nde müdür olan Mehmet Baykal'ın köylülerden topraklarını terketmelerini ve köyü boşaltmalarını istediği, köylülerin kendi topraklarını ekemedikleri yine iddialar arasındadır.

Köyün dört bir tarafında yapılan kazı çalışmalarının çıkardığı tozdan, inşaatlarda kullanılan dinamitlerden ve artık maddelerden etkilenen köylülerin, molozlar arasında oynayan çocukların, tesiste çalışan binlerce işçinin can güvenliğinin olmamasının yanısıra hayvanlar da iş makinelerinin arasında otlanmakta ve bu durum hayvanların da yaşam alanlarını daraltmaktadır. Köy muhtarının açıklamalarına göre şirketin kurulduğu günden bu yana 10 kişi kanser sebebiyle hayatını kaybetmiştir.

Bu Bağlamda;

1. Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi'nin kurulduğu günden bu yana 10 kişi kanser sebebiyle hayatını kaybetmesiyle ilgili herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Bu kişilerin kansere yakalanma faktörlerinin neler olduğu araştırılmış mıdır?
2. Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi'nde çalışan işçilerin sağlık kontrolleri gerekli periyotlarla yapılmakta mıdır? Tüm işçilerin sağlık sigortaları çalıştıkları ilk günden itibaren başlatılmış mıdır?
3. Siyanür zehirlenmeleri riskine karşı köyde insanlar, hayvanlar ve bitkiler üzerinde gerekli tetkikler yapılacak mıdır?
4. Fosfat ve gübre çıkarmak amacıyla kurulan Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi'nin köyün dört bir yanında kazı çalışmaları yapması sebebiyle söz konusu alanda toz bulutları oluşmakta, bu da özellikle çocuklar ve yaşlılarda sağlık sorunları ortaya çıkarmaktadır. Bununla ilgili yapmayı düşündüğünüz bir sağlık kontrolü ve tedavi uygulaması olacak mıdır?
5. Kamuya açık alanlarda devam eden bu çevre katliamları ve canlı sağlığını ölümcül etkileyen şirketler karşısında olarak ne tür önlemler almaktasınız?
6. Altın ve bakır ayırtırmak için siyanür kullanılmasının yasaklanması için gerekli adımları atmayı düşünüyor musunuz?